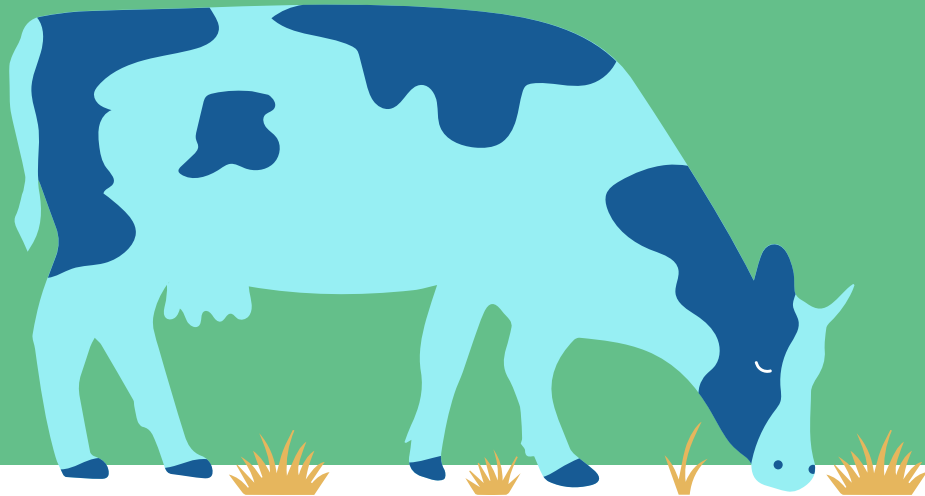

Miljöavtal

Regionala stödutbildningen för
svenskspråkiga jordbrukare i Åboland

Mia Forssell
Mikko Torkkeli

Miljöavtal 2023- 2027

- Skötsel av våtmarker (5 år)
- Skötsel av jordbruksnatur och landskap (5 år)
- Uppfödning av lantraser (1 år)
- Upprätthållande av ursprungssorter (5 år)

[Avtal om skötsel av våtmarker - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](#)

[Avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](#)

[Avtal om uppfödning av lantraser - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](#)

[Avtal om upprätthållande av ursprungssorter - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](#)

Skötsel av våtmarker

Allmänt om avtal om skötsel av våtmark

Markanvändningsslag: **Annan areal**

- Skiftets växt: **Miljöavtalsareal våtmark**
- Obligatoriska bilagor:
 - Skötselplan
 - Arrendeavtal (ska ge besittningsrätt, i kraft hela avtalsperioden)
 - **Konstruktionsritning (NYTT)**
- Enbart bevattningsbassänger godkänns inte

Avtal om skötsel av våtmarker	500 €/ha/år
-------------------------------	-------------

Skötsel av våtmark

- Årliga skötselåtgärder kan vara t.ex.
 - avlägsnande av slam vid behov
 - åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror
 - uppföljning och eventuell reglering av vattenståndet
 - betesgång eller slåtter och bärning av slåtteravfall
 - **Senast 15.9. (NYTT)**
- Skötselåtgärder varierar från våtmark till våtmark
 - [Skötselåtgärder på avtalsområdet](#) (punkt 7)
- Anteckna de utförda åtgärderna i skötseldagbok

Skötsel av jordbruksnatur och landskap (Moma)

Avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap

- Skötsel av **jordbruks**natur på vårdbiotoper och naturbeten
- Obligatoriska bilagor:
 - Skötselplan
 - Beskrivning av området, skötselåtgärden med tidtabeller, målet för skötseln mm.
 - Arrendeavtal (i kraft hela avtalsperioden)
 - Området bör vara i den sökandes besittning (MYCKET BRISTER!)
 - Bytesavtal eller nyttjanderätt är inte tillräcklig
 - Lämna in arrendeavtalen i god tid → försenar annars avtalshandlingen
- Inte enbart röjning

Vad ingår i ersättningen?

- Årligt bete och / eller slåtter med insamling av slåtteravfall
- Underhåll av stängsel
- Underhållsröjning och insamling av röjningsavfall
- Kompletterande slåtter (slåtteravfall måste inte samlas in)
- Avlägsnande av främmande arter
- Bokföring av skötseln (skötseldagbok/skiftesvisa anteckningar)

Miljöavtal, ansökan 2024

Sök elektroniskt via Vipu –tjänsten före 18.6.

Nya avtalsområden kan ansökas till pågående avtal

- Bifogas till den pågående avtalet (avtalsperioden samma för alla skiften)
- Ingen begränsning på arealen
- Ansök som skilt basskifte
 - Förstora inte godkända avtalsskiften genom gränskorrigeringar!
- Uppdatera skötselplan eller gör en ny för det nya området

Helt nytt avtal

- Om du inte har ett miljöavtal på gång
- Minst 0,30 ha
- Avtalsperiod 5 år

Växtkoder

Markanvändningsslag: **Naturbeten och äng**

- Växt: **Miljöavtalsareal, permanent vall**
 - Färre än 50 träd /ha
 - Träden inte i grupper
 - Träd = träd och buskar över 4m samt alla en-buskar
 - Främst gräs- eller andra vallfoderväxter (inte enbart vass eller starr)
 - Inte vått eller ofta under vatten, havsområden –kartnivån bör beaktas
 - Betalas även grundläggande inkomst, omfördelningsinkomststöd, stöd för unga jordbrukare (EU) och kompensationsersättning (om skiftet är ersättningsdugligt)

Markanvändningsslag: **Skogsmark** eller **annat område**

- Växt: **Miljöavtalsareal, Trädbevuxen** eller **övrig areal**
 - Områden som inte är permanent vall (t.ex. vass-dominerade områden eller trädrika vårdbiotoper)

Kartnivåer

- Föregående årets basskiften
- Föregående års jordbruksskiften
- Markförbättr.- och saneringsgr...
- Permanent gräsmark (år 2022)
- År som vall 4 eller 5 (år 2022)
- Flyghavre
- Fastighetsgränser
- Fastighetsbeteckningar
- Vipu-vattendrag
- Grundvatten
- Vårdbiotop
- Natura 2000
- Lutning
- Livligt trafikerade vägar
- SO₄ Sura sulfatjordar
- Havsområden
- Skiften lämpade för gipsspridni...
- Fågelläkrar
- Skyddszone
- Bildmaterial för det pågående ...

Bakgrundskartor

- Flygfoto
- Terrängkarta

21.3.2024

Forssell Mia

Kartnivåer i Vipu-tjänsten

- Kolla kartnivåer då du gör stödansökan

- Vårdbiotop (3 olika)

- Miljöavtal (högre)
- Miljöavtal (lägre)
- Miljöavtal (utlåtande)

Nationellt eller regionalt värdefulla vårdbiotoper	610 €/ha/år
Andra avtalsområden	460 €/ha/år

- Fastighetsgränser och -beteckningar

- Kontrollera, att du har arrendeavtal för hela skiftet

- Information om fastighetsägare från Lantmäteriverket (avgiftsbelagda)

- Natura 2000

- Havsområden

Skiftens värdeklassificering

- **Höjning av värdeklass**

- Före ansökningstidens slut (18.6.)
- Ansök via e-post ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
- Vilka skiften och varför
 - Bifoga en kopia till stödansökan

- **Utlåtandebegäran om värdeklass**

- Ansök via e-post ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
 - Bifoga skiftets uppgifter och karta över skiftets läge
- Gäller föråldrade inventeringar (före 2016) eller icke-inventerade områden
- Före ansökningstidens slut (18.6.)
 - Bifoga en kopia av begäran eller utlåtandet till stödansökan

Ettåriga åtgärder

Möjligt att söka skilt för

- **Iståndsättande röjning**
- **Stängsling**
- **Rovdjursstängsel**
- Betalas bara en gång per jordbruksskifte under avtalsperioden
- Ska ingå i skötselplanen eller som bilaga till den
 - Om den inte ännu finns: skicka fritt formulerad anmälan till NTM-centralen: ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
- Anmäls i samband med ansökan i Vipu det året åtgärden utförs

[Iståndsättningsåtgärder som ingår i miljöavtalet - Livsmedelsverket \(ruokavirasto.fi\)](https://ruokavirasto.fi)

Iståndsättningsröjning (450 €/ha)

- Grundläggande röjning, så att bete är möjligt
 - Inte samma som årlig underhållsröjning!
 - Kan inte beviljas om röjningsbehovet beror på otillräcklig tidigare underhållsröjning under föregående avtal
- Betalas endast för det jordbruksskiftet som röjs
 - Områden ritas som egna jordbruksskiften i stödansökan
 - Röjningen bör göras samma år som den söks till betalning (1.5.2024-**30.4.2025**) (**NYTT**)
 - Konstateras på terrängbesiktning eller via Vipu-mobil

Stängselåtgärd (max. 1500 €/ha)

- Om stängsel runt hela skiftet → 1500 €/ha
 - Behöver inte stängsla gränsen mot vatten
 - Stöd beviljas inte åt mellanstängslen eller delar av stängslen
- Stängslets längd (m) ska anges i stödansökan
- Stängslet bör hålla hela avtalsperioden
- Inte flyttbar
- Stängslingen bör vara färdig **31.12.2024**
 - Konstateras på terrängbesiktning eller via Vipu-mobilen

Stängselåtgärd mot rovdjur (2400 €/ha)

- Enligt Viltcentralens anvisningar
 - Stängsel runt hela skiftet, även gränsen till vattnet!
- Kan ansökas även under avtalsperioden vid behov
 - Meddela NTM-centralen per e-post (blir en bilaga till skötselplanen)
- Stängslet bör vara färdigt **31.12.2024**
 - Konstateras på terrängbesiktning eller via Vipu-mobil

Video på finska: [Petoaidan pystyttäminen – Riistainfo](#)

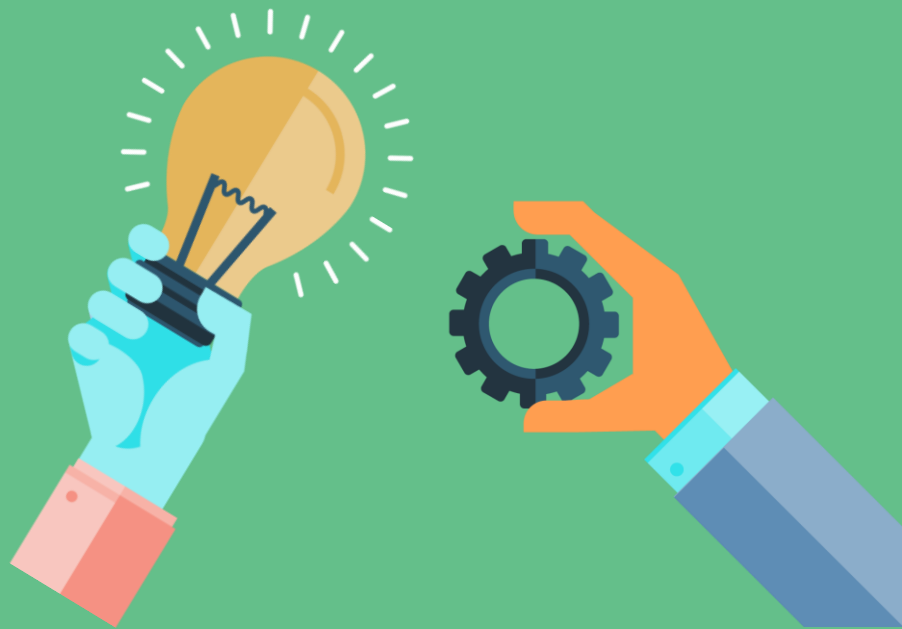
Ändringar kan göras i Vipu –tjänsten ända till 2.10.

Under ändringsskedet kan du:

- Ändra anmäld växt (annullera stödet: "icke odlat")
- Annullera eller ansöka ettåriga åtgärder
 - Ändra på jordbruksskiftets gränser
 - Skiftesvis tillägg eller ta bort kryss för åtgärder
 - Meddela NTM-centralen om ändringen per fritt formulerad e-post
- Annullera avtalsskiftet
 - Meddela NTM-centralen om ändringen per fritt formulerad e-post
- Efter att vi meddelat om kommande terrängbesiktning eller åkerövervakning är ändringar inte längre möjliga.

Terrängbesiktningar 2024

- Görs till alla skiften som sökts med i avtal
 - Åkerövervakningar gjorda åren 2020-2022 kan i vissa fall godkännas som utförd terrängbesiktning
- Besiktningarna fortsätter tidigt på våren
- Kollar skiftets gränser och gör ändringar om sådana behövs
- Granskar alla ansökta 1-åriga åtgärder
 - Kollas i terrängen eller via Vipu-mobilen
- Återkrav av överskjutande stöd som betalats för året 2023
 - Ersättning för miljöavtal
 - Grundläggande inkomst, omfördelningsinkomststöd, stöd för unga jordbrukare (EU) och kompensationsersättning

Observationer från terrängbesiktningar

Godkända permanenta vallar

Vårdbiotoper med träd

Röjning

Trädbevuxet område med bra gräsväxtlighet. Ställvis behov av röjning.
Tas med i avtal, men röjning förutsätts.

Röjningsavfall på skiftet

Iståndsättning av området halvfärdigt, röjningsresterna fortfarande på skiftet.
Kan tas med i avtal om röjningsresterna städas bort från skiftet och området annars har bra växtlighet.

Iståndsättning pågår

Iståndsättning pågår ännu. Kan inte tas med i avtal.
Kan ansökas som tilläggsareal när iståndsättningen är klar.

Är skötseln tillräcklig? Kan området skötas enligt avtalsvillkoren?

Skogar 1/2

Fältskiktet enbart blåbärsris och ljung. Typisk moskog.
Tas inte med i avtal.

Inget för djuren att äta, området gynnas inte av bete.
Tas inte med i avtal.

Fältskiktet enbart mossa, tät skog. Bete påverkar inte växtligheten på området.
Tas inte med i avtal.

Frodiga områden

Frodiga områden som inte skötts trots bete.

Lämnas utanför avtalet från fall till fall.

Berg

Berg täckt av lav. Resten av området är främst moskog. Inte med i miljöavtal.

Berget ritas bort från avtalsområdet.

Icke-produktiva investeringar

Icke-produktiva investeringar 2024

Ansök via Hyrrä –tjänsten

Denna programperiod är det möjligt att:

- Skapa vattenskyddsvåtmark
 - Skapa mångfaldsvåtmark
 - Omvandla torvfält till våtmark eller myrliknande område
 - Skapa fåror i två nivåer
-
- En investering som främjar **vattenskydd, biologisk mångfald** och en **minskning av utsläppen av växthusgaser**.
 - Kan ansökas av: aktiv odlare, förening, vattenrättslig sammanslutning.

Kontaktuppgifter

Avtal för skötsel av våtmarker samt jordbruksnaturen och landskapet:

Mia Forssell	0295 022 058
Kati Pakarinen	0295 022 639
Elisa Nurmio	0295 022 630
Leena Aarikka	0295 022 539
Riikka Uotila	0295 023 104
Mikko Torkkeli	0295 023 105

Uppfödning av lantraser:

Hanna-Leena Järvinen	0295 022 577
Elisa Nurmio	0295 022 630

Icke-produktiva investeringar:

Leena Aarikka	0295 022 539
Henriikka Kajula	0295 022 580

e-post:

ymparistosopimus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
fornamn.efternamn@ely-keskus.fi

Tack

